

تئوری‌های سازمان و مدیریت

تألیف:

محمد فیضی

(دانشجوی دکتری رشته مدیریت، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد)

الهام رحیمی

(کارشناس ارشد رشته مدیریت، مدرس دانشگاه)

سر شناسه: فیضی، محمد، ۱۳۶۰
عنوان و نام پدیدآور: تئوری های سازمان و مدیریت / تألیف محمد فیضی
الهام رحیمی
مشخصات نشر: اردبیل: محقق اردبیلی، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری: ۱۹۰ ص
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۵۱-۷۲-۹
وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: اکثر مطالب فصل های ۱۱، ۸، ۴، ۲ کتاب حاضر از کتاب تئوری
سازمان تألیف آن ال کانلیف ترجمه و اقتباس شده
موضوع: رفتار سازمانی
موضوع: سازمان
موضوع: مدیریت
شناسه افزوده: رحیمی، الهام، ۱۳۶۰
رده بندی کنگره: ۱۳۹۰ ن ۹۴ ف / ۵۸/۷ HD
رده بندی دیویی: ۳۰۲/۳۵
شماره کتاب شناسی ملی: ۲۳۴۸۶۲۰

نام کتاب: تئوری های سازمان و مدیریت

مؤلفان: محمد فیضی و الهام رحیمی

ناشر: محقق اردبیلی

لیتوگرافی: آریتان اسکندر

چاپ و صحافی: شیران نگار

نوبت و سال چاپ: اول: ۱۳۹۰

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قیمت: ۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۵۱-۷۲-۹

آدرس: اردبیل - سه راه دانش - پاساژ معطری - طبقه فوقانی پلاک ۸ تلفن ۲۲۴۰۰۸۱

فهرست مطالب

بخش اول: مکاتب و وظایف مدیریت

صفحه

۱۲	فصل اول: کلیات و مفاهیم
۱۳	سازمان و محیط.....
۱۴	مدیریت انواع مدیران و مهارت‌های مورد نیاز وظایف مدیریت
۱۹	نقش‌های مدیران
۲۳	فصل دوم: تئوری سازمان، سیر تکامل اندیشه‌های مدیریت
۲۴	— تئوری سازمان چیست؟ چرا آن را مطالعه می‌کنیم؟
۲۶	— مطالعه تئوری سازمان
۲۹	— تئوری وسیله‌ای برای نگریستن
۳۰	— کاربرد تئوری‌ها
۳۰	— خلاصه‌ای از سیر تکامل تئوری سازمان
۳۳	— مدیریت کلاسیک و علمی
۳۶	— نظریه‌های نو کلاسیک
۳۷	— تئوری سیستم‌ها
۳۹	— تئوری اقتضایی
۳۹	— چرا دیدگاه‌های متفاوت
۴۳	— رویکرد ساختارگرایی اجتماعی
۴۴	— نگرش فرا مدرن
۴۷	فصل سوم: تصمیم‌گیری و برنامه‌ریزی
۴۸	— تصمیم‌گیری
۴۹	— مدل عقلایی
۵۰	— مدل اداری
۵۱	— مدل تدریجی

۵۲	مدل سطل زباله	—
۵۳	برنامه‌ریزی	—
۵۳	سطوح برنامه‌ریزی	—
۵۴	فرایند برنامه‌ریزی	—
۵۵	برنامه‌های استراتژیک	—
۵۵	برنامه‌های راهکاری	—
۵۷	برنامه‌های عملیاتی	—
۵۷	مدیریت بر مبنای هدف	—
۵۹	فصل چهارم: سازماندهی: ساختار و طرح سازمانی	
۶۰	سازماندهی	—
۶۱	اهمیت ساختار و طرح سازمان	—
۶۲	ساختار سازمانی	—
۶۲	ساختارهای وظیفه‌ای	—
۶۴	ساختارهای بخشی	—
۶۵	ساختارهای ماتریسی	—
۶۶	سایر ساختارها	—
۶۸	طرح سازمان	—
۶۹	تفکیک	—
۷۰	انسجام	—
۷۱	تمرکز و عدم تمرکز	—
۷۲	استاندارد سازی و سازگاری متقابل	—
۷۳	رسمی سازی	—
۷۴	ساختارهای مکانیکی و ارگانیکی	—
۷۸	رهنمودهای کلی برای طرح سازمانی	—
۷۹	رویکردهای معاصر ساختار و طرح سازمان	—
۷۹	تئوری ساختارگرایی	—

۸۰ دیدگاه فمینیستی سازماندهی —

۸۰ تخصص گرایی منعطف —

۸۳ فصل پنجم: هدایت

۸۴ هدایت —

۸۴ انگیزش —

۸۵ نظریه های انگیزشی —

۸۵ نظریه های محتوایی —

۸۵ سلسله مراتب نیازهای مازلو —

۸۷ نظریه زیستی، تعلق، رشد —

۸۸ نظریه دو عاملی هرزبرگ —

۸۸ نظریه نیازهای اکتسابی —

۹۰ نظریه های فرایندی —

۹۰ تئوری انتظار —

۹۳ تئوری برابری —

۹۶ رهبری —

۹۷ رفتارهای روزمره رهبری —

۹۸ سبک های تصمیم گیری رهبر —

۱۰۱ تئوری های اقتضایی رهبری —

۱۰۱ الگوی فیدلر —

۱۰۲ نظریه چرخه زندگی —

۱۰۴ ارتباطات —

۱۰۵ ارتباطات یک طرفه و دو طرفه —

۱۰۵ موانع ارتباطات —

۱۰۷ فصل ششم: کنترل

۱۰۸ کنترل —

۱۰۸ فرایند کنترل —

۱۰۹	انواع کنترل	—
	بخش دوم: عوامل تعیین کننده ساختار و الزامات ساختاری	
۱۱۴	فصل هفتم: تکنولوژی	—
۱۱۵	تکنولوژی	—
۱۱۵	تعاریف تکنولوژی	—
۱۱۶	گونه‌های تکنولوژی: مفاهیم کلیدی	—
۱۱۷	جووان وودوارد، سازمان صنعتی	—
۱۱۸	جیمز تامپسون، سازمان در حال عمل	—
۱۲۱	چارلز پرو، تجزیه و تحلیل سازمانی	—
۱۲۳	نگرش‌های معاصر درباره تکنولوژی	—
۱۲۴	تئوری ساختاری	—
۱۲۵	تئوری بازیگر-شبکه	—
۱۲۶	تکنولوژی جدید، تکنولوژی اطلاعات و تکنولوژی پیشرفته تولیدی	—
۱۲۷	تأثیر تکنولوژی جدید بر روی ساختار و طرح سازمانی	—
	فصل هشتم: محیط و استراتژی	—
۱۳۲	محیط و استراتژی	—
۱۳۳	مفاهیم کلیدی محیط	—
۱۳۷	نظریه وابستگی به منابع	—
۱۳۸	نظریه نهادی	—
۱۳۹	نظریه هزینه مبادلات	—
۱۴۰	بوم‌شناسی جمعیت	—
۱۴۱	رشد سازمانی (گرینر)	—
۱۴۸	مفاهیم کلیدی استراتژی سازمانی	—
۱۴۹	استراتژی رقابتی پورتر	—
۱۵۰	ارتباط بین محیط، استراتژی، ساختار و فرهنگ	—
۱۵۳	لاورنس و لورش: محیط و ساختار سازمانی	—

۱۵۵	—	رهنمودهای عمومی
۱۵۷	—	رویکردهای معاصر محیط و استراتژی
۱۵۷	—	محیط قراردادی و یک
۱۵۷	—	میتزبرگ و استراتژی نوظهور (نوپدید)
۱۵۸	—	استراتژی به عنوان ممارست و تکرار
		بخش سوم : موضوعات تئوری سازمان در عصر معاصر
۱۶۲	—	فصل نهم: فرهنگ سازمانی
۱۶۳	—	فرهنگ سازمانی
۱۶۳	—	فرهنگ سازمانی چیست؟
۱۶۷	—	چرا فرهنگ سازمانی مهم است؟
۱۶۹	—	عوامل مؤثر بر فرهنگ سازمانی
۱۷۰	—	فرهنگ ملی
۱۷۳	—	ارزش های مؤسس
۱۷۴	—	موضوعات کلیدی در مطالعه فرهنگ سازمانی
۱۷۴	—	انواع مختلف فرهنگ سازمانی کدام است؟
۱۷۴	—	تئوری Z
۱۷۴	—	در جستجوی کمال
۱۷۵	—	فرهنگ های اشتراکی
۱۷۶	—	مدل چهار مؤلفه ای دنیسون
۱۷۷	—	فرهنگ سازمانی و اخلاقیات
۱۷۹	—	آیا می توان فرهنگ را مدیریت کرد؟
۱۸۱	—	رویکردهای معاصر فرهنگ سازمانی
۱۸۲	—	فرهنگ به عنوان نمادگرایی و عملکرد
۱۸۴	—	روایت و داستان گویی
۱۸۴	—	دیدگاه های فرا مدرن راجع به فرهنگ

	فصل دهم: قدرت و تعارض	—
۱۹۰	قدرت و تعارض	—
۱۹۱	تعاریف	—
۱۹۱	مفاهیم کلیدی قدرت	—
۱۹۴	تعارض سازمانی	—
۱۹۷	ابزارهای مدیریت تعارض	—
۱۹۷	رویکردهای معاصر در قدرت، تعارض و کنترل	—
۱۹۷	نظریه انتقادی	—
۱۹۹	رویکرد فرامدرن	—
	فصل یازدهم: نوآوری، تغییر و یادگیری	—
۲۰۲	نوآوری، تغییر و یادگیری سازمانی	—
۲۰۳	تعاریف	—
۲۰۳	مفاهیم کلیدی نوآوری	—
۲۰۶	تغییر سازمانی	—
۲۰۹	استراتژی‌های گوناگون تغییر	—
۲۱۰	یادگیری سازمانی	—
۲۱۱	روش دوگانه یادگیری سازمانی مارچ	—
۲۱۲	دانش دوگانه پولانی	—
۲۱۲	یادگیری تک حلقه‌ای و دو حلقه‌ای	—
۲۱۲	رویکردهای معاصر	—
۲۱۳	ظهور سازمان در فرایندهای اجتماعی	—
۲۱۳	تحقیق مبتنی بر قدرت‌دانی	—
۲۱۳	کنفرانس‌های تحقیقاتی آینده	—

بسم الله الرحمن الرحيم

پیش گفتار

تئوری سازمان مجموعه‌ای از تئوری‌ها و مدل‌هاست که می‌کوشد چگونگی کارکرد سازمان‌ها و ارتباط آن را با محیط تشریح نماید. بسیاری از افراد نسبت به تئوری سازمان یک نگرش منحصرأ تئوریک و انتزاعی دارند ولی در عالم واقع این گونه نیست. بسیاری از تئوری‌ها بر مبنای مطالعاتی است که در سازمان‌ها رخ داده و در عمل اتفاق افتاده است. به بیان دیگر تئوری‌ها روش تجزیه و تحلیل محقق یا گروهی از محققان درباره مشاهداتشان می‌باشد. هر سازمان تحت مجموعه‌ای از موقعیت‌ها و شرایط منحصر بفرد خود عمل می‌کند. تئوری‌ها زمانی مفیدتر خواهد بود که انواع مختلفی از آن به کار گرفته شود تا دیدگاه‌های مختلفی نسبت به رویدادهایی که احتمالاً در سازمان‌ها اتفاق می‌افتد عرضه کند. ارزش تئوری سازمان در این است که امکان ارتقاء درک در این زمینه را می‌دهد که چگونه سازمان‌ها می‌توانند طراحی شده و به مؤثرترین شیوه‌ها مدیریت شوند.

کتاب حاضر، چاپ اول کتابی با عنوان "تئوری‌های سازمان و مدیریت" می‌باشد که در سه بخش تنظیم گردیده است. بخش اول مکاتب و وظایف مدیریت را به تصویر می‌کشد. در بخش دوم عوامل تعیین کننده ساختار و الزامات ساختاری مورد بحث قرار گرفته و در نهایت در بخش سوم به موضوعات تئوری سازمان در عصر معاصر پرداخته می‌شود.

در فصل اول کتاب، کلیات و مفاهیم و در فصل دوم اهمیت تئوری سازمان و مکاتب مدیریت ارائه می‌شود. در فصل‌های سوم، چهارم، پنجم و ششم به ترتیب به وظایف مدیریت یعنی برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت و کنترل پرداخته شده است. فصل

هفتم به تکنولوژی و فصل هشتم به استراتژی و محیط و هم‌چنین الزامات ساختاری این متغیرها اختصاص داده شده است. فرهنگ سازمانی در فصل نهم، قدرت و تعارض در فصل دهم و در نهایت در فصل یازدهم به نوآوری، تغییر و یادگیری سازمانی پرداخته شده است. اکثر مطالب فصل‌های دوم، چهارم، هشتم، نهم، دهم و یازدهم از کتاب تئوری سازمان تألیف پروفیسور "آن. ال. کانلیفه" که توسط انتشارات "SAGE" در سال ۲۰۰۸ منتشر شده است، ترجمه و اقتباس شده است. طراحی کتاب به گونه‌ای است که هم سرفصل دانشگاهی در آن رعایت شده و هم به تئوری‌های جدید در زمینه تئوری‌های سازمان پرداخته شده است. این کتاب به جامعه دانشگاهی و سایر علاقمندان رشته مدیریت تقدیم می‌گردد و قابل استفاده برای دانشجویان مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و مدیران سازمان‌ها می‌باشد.

در پایان مؤلفین این کتاب بر خود لازم می‌دانند که از همکاری و راهنمایی‌های سازنده اساتید بزرگواری چون آقایان قربانی، پورمهدی، فانی، فیض‌الهی، فتح‌اله زاده و بحرینی زاده و سایر اساتیدی که در تهیه کتاب پیشنهادات و راهنمایی‌های ارزنده‌ای داشته‌اند تشکر نمایند. در پایان تمامی انتقادات و مشاوره‌های اساتید و دانشجویان محترم را برای رفع نواقص و اشکالات احتمالی کتاب و رفع آن در چاپ‌های بعدی ارج می‌نهم.

محمد فیضی - الهام رحیمی